

at II.

PRZEPISY

o utrzymaniu porządku i czystości w mieście Tarnowie

uchwalone przez Radę miejską w dniu 25-go maja i 3-go
września 1903 r., w myśl ustawy z dnia 13. marca 1889.
§. 31. dz. ust. kraj. Nr. 24.

TARNÓW.

Nakładem Magistratu. — Drukiem J. Pisza.
1903.

V 10

~~B 94868~~
~~6.038~~

1W-1840

354.71

ROZDZIAŁ I.

Utrzymanie porządku i czystości na ulicach i placach publicznych.

§. 1.

Każdy właściciel realności obowiązany jest kazać codziennie po należytem skropleniu, zamieść chodnik i ściek wzdłuż przestrzeni swojej realności; właściciele zaś realności przytykających do placów publicznych, obowiązani są przestrzeń wzdłuż swej realności na odległość 3 metrów kazać oczyścić.

§. 2.

Śmiecie mają być na kupkę obok ścieku po stronie ulicy złożone, skąd uprzęta je służba miejska.

§. 3.

Czyszczenie chodników i ścieków w wiosennej i letniej porze t. j. od 1. marca do końca września, codziennie o godzinie 5 rano, w czasie zaś od 1. października do końca marca, o godzinie 7 rano odbywać się powinno.

§. 4.

W czasie letniej posuchy obowiązani są właściciele realności, oprócz ранnego skrapiania, drugi raz chodniki i ścieki koło domów o godzinie 1 z południa, a ~~w czasie upałów po raz trzeci~~ o godzinie 5 popołudniu kazać obficie skrapiać, aby tym sposobem zapobiedz tworzeniu się zdrowiu szkodliwego kurzu.

Do skrapiania ma być używana konewka ogrodowa ze sitkiem, ażeby skrapianie było jednostajne i celowi odpowiadało.

§. 5.

Właściciele realności obowiązani są w porze zimowej kazać chodniki i ścieki, a jeżeli nie ma takowych, ulicę wzdłuż ich posiadłości na szerokość 3 metrów z lodu, śniegu i błota oczyścić.

Uprzątnięcie to winno się odbywać w razie potrzeby i kilka razy na dzień.

§. 6.

W razie gołoledzi obowiązani są właściciele realności śliskie miejsca wzdłuż ich posiadłości posypywać piaskiem, lub przesianym popiołem.

§. 7.

Śnieg z dachu sterczący i upadkiem grożący, tudzież sople lodowe, należy zrzucić z dachów ile razy zachodzi potrzeba.

Zrzucanie śniegu z dachu na chodniki tylko w takim wypadku nastąpić może, gdyby położenie dachu nie dozwalało zrzucania śniegu na podwórze i to przy zachowaniu przepisanych ostrożności.

§. 8.

Śnieg z podwórza nie może być wywożony i składany na ulicy, lecz ma być wywieziony kosztem właściciela na miejsce przez Magistrat wyznaczone.

§. 9.

W miesiącach zimowych należy zamiatać chodniki po każdym opadłym śniegu, ażeby uniknąć wytwarzania się na chodnikach nierówności.

W razie utworzenia się na chodniku skorupy lodu, należy takową podczas odwilży łopatami lub odpowiednimi narzędziami usuwać.

Wzbrania się używania do tego celu drągów żelaznych i ostrych siekier, którymi mogłyby być uszkodzone płyty chodników.

§. 10.

Wszelkie zanieczyszczenie ulic, chodników i placów publicznych, a w szczególności: zaspakajanie na ulicach, chodnikach lub publicznych placach potrzeb naturalnych, wylewanie lub

wypuszczanie pomyj mydlin i t. p. nieczystości, wyrzucanie ^{na ulicę} śmieci i odpadków wszelkiego rodzaju, stłuczonego szkła, skorup, obżynków papierowych, nieżywych zwierząt i t. p. jest zabronione.

Zakaz ten odnosi się także do wylewania wody, lub wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów oknami na ulicę.

§. 11.

Zabrania się: uszkadzać latarnie, poręcze, drzewka, ~~studnie~~, wogóle uszkadzać lub zanieczyszczać wszelkie urządzenia, do publicznego użytku przeznaczone.

§. 12.

Wywóz rumowiska, ziemi, śmieci, nawozu, gliny, węgla i t. p. może się odbywać jedynie w wozach od dołu i z boków szczelnie zamkniętych, ażeby ulice nie były zanieczyszczane.

§. 13.

Przed domami, w których niema podwórza, wolno jest składać chwilowo węgle, drzewo opałowe i lód, nie dłużej jednak, jak tego wymaga konieczna potrzeba i w ten sposób, aby nie tamowano swobodnej komunikacji. Po uprzątnięciu węgla lub drzewa należy chodnik i ulicę oczyścić.

§. 14.

Chodnikiem nie wolno przenosić ~~konewek~~ ~~zwoła~~, szaflików, wielkich koszów, skrzyń, dragów, desek i wszelkich przedmiotów, które mogą uszkodzić lub splamić suknie przechodniów, ~~lub ich uderzyć~~. Przedmioty tego rodzaju należy nieść ulicą.

ROZDZIAŁ II.

Utrzymywanie czystości i porządku wewnątrz domów, w lokalach publicznych, w handlach, warstatach i t. p.

§. 15.

Każdy właściciel realności obowiązany jest utrzymywać stróża i zaopatrzyć go w przyrządy do wyrębywania lodu, do kropienia i zamiatania, jako to: łopatę, miotłę, konewkę ogrodową ze sitkiem, kosz do zbierania śmieci, latarkę i t. p.

Mieszkanie stróża ma być w parterze blisko wejścia umieszczone, z odpowiednim napisem, tak, aby każdy do realności wchodząc, z łatwością je odnalazł.

§. 16.

W sieni na dole przy wejściu ma być umieszczona tablica, a na niej nazwiska wszystkich mieszkańców domu.

Każdy dom ma być dzwonkiem zaopatrzony, tak, aby stróż mógł go łatwo usłyszeć, gdy od ulicy kto zadzwoni.

§. 17.

W każdej realności brama winna być na klucz zamykana od godziny 10 wieczór do godziny 5 rano w lecie, zaś do godziny 6 rano w zimie. Drzwi wchodowe do piwnic i na strychy, mają być ile możności zawsze, a bezwarunkowo zaraz z wieczora na klucz zamykane.

§. 18.

W sieniach domów szczególnie w kamienicach o sieniach wąskich nie mogą zalegać magle, skrzynie, beczki, paki i t. p. sprzęty gospodarskie. Nie wolno również w sieniach urządzać straganów, bez wyraźnego pozwolenia Magistratu.

§. 19.

Sień i schody na każdym piętrze obowiązany jest właściciel domu w porze wieczornej, t. j. od czasu zapalenia lamp miejskich, do godziny 10 wieczór swoim kosztem oświetlać. Schody ciemne nawet i we dnie winny być oświetlone.

§. 20.

Sień, schody, ganki, wychodki, pisoary, podwórzec i t. p. mają być zawsze w należytym

porządku utrzymywane. Studnie ~~muszą być za-~~
~~wsze czyste, w dobrym stanie i przynajmniej~~
~~raz w roku należyce oczyszczone.~~

Po ~~każdym wyczyszczeniu~~ należy wrzucić
do ~~takowych~~ odpowiednią ilość soli i węgla
drzewnego.

§. 21.

W każdej realności, w której niema zlewu
połączonego z kanałem lub odpowiednim dołem
kloacznym, należy wybudować na pomyje i inne
ciecze dół betonowy szczelnie nakryty, z odpo-
wiednim urządzeniem t. j. zlewnikiem czyli
trąbą zlewną.

Do składana śmieci i nawozu powinien być
w podwórzu dół nakryty wybudowany. Wolno
jest każdemu śmiecie na objeżdżające wozy
miejskie wysypywać.

§. 22.

Doły kloaczne, ~~śmietniki~~ i inne zbiorniki
mają być czyszczone według zachodzącej po-
trzeby tak, iżby się nigdy nie przepełniały.

§. 23.

Hotele, jadłodajnie, izby szynkowe, izby
dla nocowania obcych, kawiarnie, piekarnie,
masarnie, mleczarnie, handle korzenne, kramy,
stragany, jatki, fabryki cukierków i t. p. lokale,

pracownie lub zakłady przemysłowe, a szczególnie odnoszące się do artykułów spożywczych, winny być zawsze wraz z urządzeniem we wzorowej czystości utrzymywane. Przepisy niniejsze nie przesądzają w niczem rozporządzeń już wydanych lub wydać się mających przez ~~X X~~ Władzę przemysłową.

Co do piekarń obowiązuje nadto regulamin o porządku i czystości, wydany przez c. k. Starostwo z dnia 26. października 1896. L. 34754.

§. 24.

Właściciele, dzierżawcy i zarządcy wszystkich w §. 23. wymienionych miejsc, handli i zakładów przemysłowych, odpowiadają nie tylko za czystość swojej osoby, lokali, naczyń i sprzętów, lecz także za czystość osób i ubrań pomocników, czeladzi i wszelkiej służby, a szczególnie osób używanych do rozwożenia, roznoszenia, sprzedaży lub przyrządzania jakichkolwiek artykułów spożywczych.

Ci ostatni, to jest pomocnicy, czeladź i służba wszelkiego rodzaju, w razie popełnionego z ich winy przekroczenia powyższych przepisów, ulegają tak samo zagrożonym karom.

§. 25.

Składanie i przetrzymywanie jakichkolwiek środków spożywczych na podłodze w sklepach,

przedsionkach i w ogóle na takich miejscach lub w taki sposób, żeby uledez mogły zanieczyszczeniu, jest surowo zabronione.

§. 26.

Utrzymywanie trzody chlewnej, składu szmat i kości jest w Śródmieściu niedozwolonem.

ROZDZIAŁ III.

Utrzymywanie porządku na zewnątrz domów.

§. 27.

Każdy właściciel domu powinien swoją uwagę zwracać na całość gzymsów, wypraw i murów kominowych, aby wszelkie części spadnięciem grożące zaraz usunął i naprawił. Rynny deszczowe od ulic mają być zawsze w dobrym stanie.

§. 28.

Okiennice zewnętrzne, drzwi sklepowe, okienka od piwnic i t. p. urządzenia, otwierające się na ulicę, mają, jeżeli nie są zamknięte, szczelnie do ścian domu przylegać i haczykami tak być przymocowane, ażeby swobodnego przejścia chodnikiem nie tamowały.

§. 29.

Wywieszanie wszelkich przedmiotów handlu na zewnątrz sklepów, któreby tamowały swobodne przejście chodnikiem, lub oszpecały ulice, jest wzbronione.

Nie wolno również wystawiać przedmiotów na ulicę lub chodnik publiczny jako to: stołków, ławek, beczek, skrzyń i t. p.

Zabrania się umieszczenia godła (szylidy)

§. 30.
Godła (szylidy) wiszące na prętach nad chodnikiem i markizy mają być mocno przytwierdzone i w takiej wysokości, aby nie przeszkadzały przechodniom w użyciu parasoli.

Wysokość, zatem takowych ma wynosić co najmniej 2.50 metra nad chodnikiem, licząc od dolnej krawędzi.

W żadnym jednak razie nie mogą szylidy zasłaniać światła latarni publicznych.

§. 31.

Gablotki lub szafki z towarami przed sklepami wywieszane, nie powinny mieć więcej jak 0.15 metr. głębokości, muszą być ozdobne i silnie do ścian przytwierdzone, a tam tylko wywieszane być mogą, gdzie na to pozwala położenie i miejsce.

§. 32.

Kupcom, kramarzom i ich pomocnikom zabrania się nagabywać przechodniów, wciągać ich do sklepów, albo też chęć kupna mających drugim kupcom z przed ich sklepów odwoływać.

§. 33.

Każdy właściciel domu w mieście Tarnowie, mieszkający stale gdzieindziej, jest obowiązany do zawiadywania swej realności wyznaczyć zarządcę, na którym ciężać będą te same obowiązki i odpowiedzialność, jak i na właścicielu. Nazwi ko zarządcy należy zgłosić w *Magistracie* policyi.

ROZDZIAŁ IV.**Komunikacya na ulicach i placach.**

§. 34.

Jeżdżenie i ciągnięcie wózków ręcznych oraz jazda konna ^{i na rowerach} po chodnikach, deptakach, ścieżkach i t. p. są wzbronione.

Wózki z dziećmi i krzesła do wożenia chorych mogą jeździć po chodnikach, tak jednak, by to nie tamowało ogólnego ruchu.

§. 35.

Do zaprzęgów w mieście nie wolno używać koni dotkniętych chorobą zaraźliwą, pokaleczonych, lub źle odżywianych.

Zabrania się również surowo wszelkiego dręczenia zwierząt, n. p. koni, cieląt, bydła, gęsi, drobiu i t. p. w jakikolwiek bądź sposób.

§. 36.

Wyprzedzanie i szybka jazda są wzbronione na mostach, przy wjeżdżaniu w inną ulicę, na rogach ulic i na krzyżujących się drogach.

Żadnemu zaprzęgowi nie wolno inaczej jak stępa wyjeżdżać z bramy na ulicę.

§. 37.

Nie wolno jadącym najeżdżać na przechodzące procesye, kondukty pogrzebowe i t. p.

W czasie przejazdu straży pożarnej, spieszącej na miejsce pożaru, obowiązani są wszyscy zjechać z drogi po sam chodnik i zatrzymać się aż do przejechania całego taboru ratunkowego.

§. 38.

Zabrania się zatrzymywać powozy lub wozy na przejściach dla przechodniów wyznaczonych.

Nie wolno również zatrzymywać wozów lub powozów jednocześnie po obu stronach w wązkich ulicach. *i doczepiać wozów do zaprzęgów.*

§. 39.

W razie większego zjazdu wozów lub powozów w jednej ulicy, woźnice obowiązani są stósować się do poleceń wydanych na miejscu przez straż policyjną, tak co do wjazdu i wyjazdu, jak co do wymijania, zatrzymywania się i zjeżdżania.

§. 40.

Wozy wszelkiego rodzaju mogą się zatrzymywać tylko na placach, dla wozów przezna-

Zabrania się przewozić głównymi ulicami słomy, siano, przedmiotów ciekawych jak wawoń, etc. Porci

czonych, a po ulicach tylko przez czas do naładowania lub wyładowania potrzebny i tylko w ten sposób, aby komunikacja nie była tamowana.

Koni bez dozoru na placach i ulicach zostawiać nie wolno.

§. 41.

Każdy powóz lub wóz o ile to jest możliwe winien się trzymać ^{prawej} lewej strony drogi i najeżdżającemu na ^{lewą} ~~lewą~~ rękę ustępować.

Wyprzedzać się należy na ^{lewo} prawo, ale tylko wtedy, gdy pojazd poprzedzający zwolna się toczy i jeżeli przed nim jest wolna przestrzeń.

Postępowanie karne.

§. 42.

Za przekroczenie powyższych przepisów karany będzie każdy na mocy §. 31. ustawy z dnia 13. marca 1889. Nr. 24. dz. ust. i rozp. kraj. — mianowicie właściciele realności lub mieszkańcy grzywną od 1 do 50 Koron, — służba aresztem do 2 dni.

Nadto wrazie zachodzącej koniecznej potrzeby, może zarządzić policya z urzędu oczyszczenie lub usunięcie nieporządków na koszt i stratę zaniedbujących się lub winnych.

T-91868

§. 43.

Przeciw orzeczeniom karnym wolny jest
rekurs do c. k. Starostwa w nieprzekraczalnym
terminie dni 3 za pośrednictwem Magistratu.

Tarnów dnia 13. lutego 1903.

Burmistrz :

W. Rogoyski.

JW-1840